

Ҳижрий учинчи йилдаги муҳим ҳодисалар ва Уҳуд ғазоти



11:00 / 26.11.2020 1909

Бану Назир қабиласининг йўлбошчиси Каъб ибн Ашраф қирқ отлиқ билан Маккага борди ва Қурайш қабиласини Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга қарши курашга кўндирди.

Фаришта Жаброил алайҳиссалом тезда бу хабарни Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга етказди. Бунинг устига, Каъб ибн Ашраф Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламни қаттиқ ҳажв қилди. Шунда (ҳижрий 3 йил рабиъул аввал ойининг 14-кечаси) Муҳаммад ибн Маслама розияллоҳу анҳу у зотнинг изнлари билан Каъбни ўлдириб келдилар.

Шаъбон ойида Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳунинг қизлари Ҳафса онамизга уйландилар.

Уҳуд ғазоти ва унинг сабаблари

7 шаввол, шанба куни Уҳуд ғазоти бўлиб ўтди.

Қурайш бошига тушган мусибатлар, мағлубиятлар ва ўлдирилган одамлари учун ўч олишга интилди. Абу Суфён уч минг сонли лашкар билан урушга чиқди ва Уҳуд тоғи яқинига келиб, лашкароҳ қурди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам саҳобаларга маслаҳат солдилар. Уларнинг кўплари урушга чиқишга ишора қилиб гапирдилар. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам минг нафар жангчи билан йўлга чиқдилар. Йўл юриш

давомида мунофиқлар хиёнат қилишди. Абдуллоҳ ибн Убай ибн Салул Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг «Урушга чиқмайлик» деган гапига кўнмаганларини баҳона қилиб, лашкарнинг учдан бирини ўзи билан олиб қайтиб кетди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қолган аскарлари билан бирга Мадинаи мунавваранинг шимол тарафидаги Уҳуд тоғининг олдига келиб, тоғ лашкарнинг ортида қоладиган бўлиб тушдилар. Ўша тоққа Абдуллоҳ ибн Жубайр розияллоҳу анҳу бошчилигида эллик камончини жойлаштириб, уларга нима бўлса ҳам шу тоғдан тушмасдан, қўриқчи бўлиб туришларини тайинладилар. Сўнг аскарларни тартибга солдилар. Байроқни Мусъаб ибн Умайр розияллоҳу анҳуга бердилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг саҳобалари шижоат билан уруш қилдилар. Абу Дужона розияллоҳу анҳуга Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз қиличларини берган эдилар. Шунингдек, Талҳа, Ҳамза, Алий ва бошқалар жуда катта жасорат кўрсатиб жанг қилдилар.

Куннинг биринчи ярмида мусулмонлар нусрат қозондилар. Улар мисли кўрилмаган қаҳрамонлик кўрсатдилар. Душманлар енгилишди. Ўшанда камончиларнинг кўплари Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг амрларига хилоф қилиб, ўлжа йиғиш учун ўзлари қўриқлаб турган тепаликни ташлаб пастга тушдилар. Шунда Холид ибн Валид тоғни айланиб ўтиб, отлиқлар билан уларнинг орқасидан бостириб келди. Бу кутилмаган фожиа бўлди. Мусулмонларнинг изтиробга тушиб, қўрқинч босганидан фойдаланган кофирлар уларга қақшатқич зарба беришди. Мусулмонлардан етмишдан ортиқ киши шаҳид бўлди ва баъзилари қоча бошлади.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга жароҳат етди, тишлари синди. Мусулмонларнинг байроғини кўтарган Мусъаб ибн Умайр розияллоҳу анҳу ушбу жангда шаҳид бўлдилар. Шунингдек, Ваҳший исми қора танли қул Ҳамза розияллоҳу анҳуни найза билан ўлдирди. Ҳанзала ибн Абу Омир жунуб ҳолида шаҳид бўлдилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам уни малоикалар ғусл қилдиргани ҳақида хабар бердилар.

Мусулмонлар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг фармонларига биноан тоғ томон чиқиб кетдилар. Мушриклар уларни тамоман енгилдан ожиз қолишди. Шунда Абу Суфён: «Биз сизларни келаси йили Бадрда урушга чақирамиз!» деди. Мусулмонлар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг амрлари билан унга қарши «Бўлди, ўша жой сен билан бизнинг учрашув жойимиз!» дейишди. Уҳуд жанги жуда оғир синов куни

бўлди. Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло мўминларни поклади, мунофиқларни шарманда қилди. Ўзи истаган бандаларини шаҳидлик билан сийлади. Ушбу жангни тасвирлаб, Оли Имрон сурасида оятлар нозил бўлди.

مُكْسَسَمِي نِنِّي نَمُومُ مُتُنْكَ نِنِّي نَوْلُغَالِ مُتْنَأُو أُوْنَزَحَاتِ الْوَأُوْنَهَاتِ الْوَسَانِلِ نِنِّي نَبِأَهُلِ وَأُدْنُ مَايَ الْكَلَّتْ وَهُلَّتْ مُخْرَقَ مَوْقِلِ سَمِ دَقْفُ خُرَقِ
نِي مِلْ أَطْلِ الْبَحْيِ الْهَلِّ أَوْ آدَهَشْ مُكْ نِمِ زَحَّتْ وَيْ وَأُوْنَمِ آ نِي دَلِّ الْهَلِّ الْمَلْعِي لَوِ
أَوْلُخُدَّتْ نَأُ مُتَبَسَحْ مِ نِي رِفَاكُلِ قَحْمِي وَ أُوْنَمِ آ نِي دَلِّ الْهَلِّ صَحْمِي لَوِ
دَقْلَوِ نِي رَبِّ أَصْلِ الْمَلْعِي وَ مُكْ نِمِ أُوْدَهَجَ نِي دَلِّ الْهَلِّ الْمَلْعِي أَمَلَوِ وَ نَحْلِ
نِ وَرُطْنَتِ مُتْنَأُو هُوْمُتِي أَرْدَقْفُ هُوَقَلَّتْ نَأَلْبَقِ نِمِ تَوَمَلِ نُوْنَمَتِ مُتْنُكَ
لِ تُقْ وَأَتَامِ نِ إِفْأَلُ سُرِّ لَوِ لَبَقِ نِمِ تَلْخُ دَقْلُ وَسُرِّ الْإِدْمَحْمِ أَمِ
هَلِّ الرُّضِي نَلْفِ هِي بَقَعِ عِلْعِ بِلَقْنِي نِمِ وَ مُكْبِ أِقْعِ أَيْلَعِ مُتَبَلَقِنِ
نِي رِكَأَشْلِ الْهَلِّ يَزَجِي سَوِ أَيْشِ

«Бўшашманглар! Маҳзун бўлманглар! Агар мўмин бўлсаларингиз, сизлар устунсизлар. Агар сизга жароҳат етган бўлса, у қавмга ҳам шунга ўхшаш жароҳат етган. Бу кунларни одамлар орасида айлантириб турамиз, токи Аллоҳ иймон келтирганларни билиши учун ва сизлардан шаҳидларни саралаб олиши учун - Аллоҳ золимларни суймас - ҳамда Аллоҳ иймон келтирганларни яхшилаб поклаши ва кофирларни нобуд қилиши учун. Ёки Аллоҳ сизлардан жиҳод қилганларни билмасдан ва сабрлиларни билмасдан туриб, жаннатга кирамиз, деб ўйладингизми?! Дарҳақиқат, йўлиқмасингиздан олдин ўлимни орзу қилган эдингиз. Энди уни ўзингиз назар солган ҳолда кўриб турибсиз. Муҳаммад ҳам бир Расул, холос. Ундан олдин ҳам расуллар ўтган. Агар у ўлса ёки қатл қилинса, орқангизга қайтасизми?! Кимки орқасига қайтса, Аллоҳга ҳеч қандай зарар келтира олмас. Аллоҳ шукр қилувчиларни албатта мукофотлар». (139-144-оятлар).

«Ислом тарихи» биринчи китобидан